

AJÁNLÓ

Létrejött a kamara egyeztető testülete

A beérkezett pályázatok alapján választotta ki 2008. június 20-án az elnökség a kamarán belül működtetett Egyeztető Testület hat tagját.

2

A könyvvizsgáló kérdez, a szakértői bizottság válaszol

A szakértői bizottság négy felvetésre reagál. Szó van közvetített szolgáltatásról, kiemelten közhasznú társaságról és céltartalékképzésről.

4

Pályázati felhívás

A pénz- és tőkepiaci tagozat pályázatot ír ki az ügyfelek könyvvizsgálói munkáját megkönnyítő módszertani segédlet (munkaprogram) kidolgozására.

6

XVI. Országos Könyvvizsgálói Konferencia

Minőségi könyvvizsgálat fokozott felelősséggel címmel rendez meg szeptember 4-5-én szokásos szakmai konferenciáját az MKVK.

7-8

A szakértői bizottság 2007. évi tevékenysége

A szakértői bizottság 2007. évi tevékenységéről szóló beszámolót a kamara küldöttgyűlése elfogadta.

■ Az MKVK Szakértői Bizottsága (továbbiakban: SzB) 2007-ben hét alkalommal ülésezett. A bizottsági ülésekre meghívót kapott és rendszeresen részt vett a kamara szakmai alelnöke és a kamara ügyvezető igazgatója.

Az SzB az MKVK 2007. évre érvényes alapszabálya 194. pontjában meghatározott feladatait a következők szerint látta el.

Módszertani segédletek összeállítása

2007. évben készült el az uniós támogatások ellenőrzését támogató *EU-támogatások könyvvizsgálata című módszertani útmutató*, amely átfogó képet biztosít a könyvvizsgálók számára, hogyan kapcsolódhatnak sikeresen a támogatások felhasználásának ellenőrzésébe. Az útmutató áttekinti az uniós támogatásokat, foglalkozik a projekt, a projekttervezés, -költségvetés, a költségek elszámolhatóságának kérdéseivel, az uniós követelmények szerinti ellenőrzési feladatokkal.

Elkészült az *Igazságügyi könyvszakértőre módszertani útmutatója* is, amely figyelembe veszi az igazságügyi szakértőkre vonatkozó előírásokat és megfelel a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardoknak. Az útmutató sikerét bizonyítja, hogy az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium javaslatára bekerült a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara oktatási anyagába is.

Szintén 2007-ben készült el az *Informatikai audit a könyvvizsgálatban* címet viselő módszertani útmutató, amely a könyvvizsgálók részére elvi, gyakorlati és eljárási útmutatást ad, segíti az informatikai rendszerek megismerését, az informatikai rendszerekből fakadó kockázatok felismerését.

Mindhárom útmutató elérhető a kamara honlapján.

Az SzB részére meghatározott minőség-ellenőrzési feladatok végrehajtása

Az SzB egész évben folyamatosan és szorosan együttműködött a minőség-ellenőrzési bizottsággal. Közös munka eredménye volt a minőség-ellenőrzési szabályzat 3-as, 4-es és 5-ös számú mellékletének aktualizálása.

A könyvvizsgálók tevékenységének feltételeit meghatározó törvények és más jogszabályok véleményezése

A bizottság arra törekedett, hogy a kamarai vélemény – a többnyire szűkös időkorlát ellenére – szélesebb kör hozzászólását tükrözze. Kiemelendő, hogy a bizottság tagjai – az APEH megkeresésére – rendszeresen véleményezték a következő évek adóbevallásainak nyomtatványait.

Az SzB több tagja aktívan részt vett az új kamarai törvény előkészítésében.

Magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok aktualizálása

A bizottság legfontosabb feladata a szakmai standardok aktualizálása és bevezetésre történő előkészítése. A korábban „Gyűrűs könyv” formában kiadott magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok közül – az IFAC által megjelentelt változásokhoz igazodva – 2007-ben az SzB gondozásában a következő standardok aktualizálására került sor.

Belső minőség-ellenőrzési standard

- 1. témaszámú standard – *Minőség-ellenőrzés a múltbeli pénzügyi információk könyvviz-*

(Folytatás a 2. oldalon.)

(Folytatás az 1. oldalról.)

gálatával és átvilágításával, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és a kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtásával foglalkozó társaságok esetében

Könyvvizsgálati standardok

- 200. témaszámú standard – A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának célja és általános alapelvei
- 230. témaszámú standard – Dokumentálás
- 240. témaszámú standard – A könyvvizsgálónak a csalás és hiba mérlegelésére vonatkozó felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál
- 330. témaszámú standard – A könyvvizsgáló által a becsült kockázatokra adott válaszként alkalmazott eljárások
- 580. témaszámú standard – Vezetés nyilatkozatai
- 700. témaszámú standard – Független könyvvizsgálói jelentés a teljes általános célú pénzügyi kimutatásokról

A standardváltozások a honlapról letölthetők.

Módszertani útmutatók

Átdolgozásra, pontosításra, aktualizálásra kerültek a nemzeti könyvvizsgálati standardokhoz korábban kiadott módszertani útmutatók is, amelyek a kamara honlapjáról ugyancsak letölthetők.

- 230. témaszámú standard – Dokumentálás
- 240. témaszámú standard – A könyvvizsgálónak a csalás és hiba mérlegelésére vonatkozó

felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál

- 700. témaszámú standard – Független könyvvizsgálói jelentés a teljes általános célú pénzügyi kimutatásokról
- 701. témaszámú standard – A független könyvvizsgálói jelentés minősítési

Könyvvizsgálatot bemutató, népszerűsítő kiadvány

Az SzB felügyelete mellett elkészült a könyvvizsgálói tevékenységet bemutató kiadvány. Tekintettel arra, hogy a könyvvizsgálók jellemzően a társaságok felügyelőbizottságainak, igazgatóságainak és auditbizottságainak tárgyaló partnerei, a testületek tagjai számára sem érdektelen a könyvvizsgálat alapvető tudnivalóinak összefoglalása. A könyvvizsgálatban érdekeltet tájékoztatását, az együttműködés megkönnyítését kívántuk elősegíteni.

Vélemények, állásfoglalások kialakítása

Az SzB az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően minden bizottsági ülésen foglalkozott a kamarai tagok, esetenként egyéb szervezetek írásos megkeresésével, amelyben véleményt, állásfoglalást kértek az általuk problémásnak, nem egyértelműnek vélt témakörökkel kapcsolatban. A kérdéseket feltevők minden esetben közvetlenül kaptak értesítést az SzB által kialakított álláspontokról. A közérdeklődést érintő kérdések – név, cím megjelölése nélkül – és az

azokra adott válaszok a kamara honlapjára is felkerülnek.

A 2007. évet megelőző időszakban kialakított – a kamara honlapján lévő – SzB-állásfoglalások aktualizálása megtörtént a megválasztott új bizottság által.

Országos könyvvizsgálói konzultációs szolgálat kiépítése, működtetése

2006. szeptember 1-jével beindult a már régóta várt on-line konzultációs szolgáltatás, kizárólag könyvvizsgálók részére. A szolgálat sikere annak tudható be, hogy a szakértők rövid időn belül válaszolnak a szakmai kérdésre. Jelenleg a szolgálat 9 szakértővel látja el feladatát. 2007. év végéig közel 450 kérdés került megválaszolásra.

A kamara gondoskodott arról, hogy az Integrált Informatikai Rendszerben is helyet kapjon a konzultációs szolgálat.

Egyéb szakmai feladatok

Az SzB és a Francia Könyvvizsgáló Intézet (CNCC) jó kapcsolatának eredményeként 2007-ben egy találkozás valósult meg, amelyen a francia kamara tapasztalatai az etikai eljárások területén témájú előadás hangzott el.

A bizottság részleges kontrollt gyakorolt az alábbi két kötelező továbbképzési oktatási anyagra: Informatikai audit a könyvvizsgálatban, Eredménykimutatás könyvvizsgálata.

DR. LADÓ JUDIT,

az MKVK Szakértői Bizottságának elnöke

Létrejött a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Egyeztető Testülete

■ A kamara Egyeztető Testületi tagságának betöltésére kiírt pályázati felhívásra 10 pályázat érkezett. A pályázatok elbírálásakor megállapításra került, hogy valamennyi benyújtott pályázat érvényes, így a pályázati felhívás eredményesnek minősült. A beérkezett pályázatokat az elnökség a 2008. június 20-án megtartott ülésén elbírálta.

Az egyeztető testület a kamarán belül működtetett állandó fórum, amelynek célja: elősegíteni a kamarai tagok egymás közötti, valamint a kamarai tagok és a nem kamarai tagok közötti szakmai természetű viták megállapodással/egyezséggel, a felek által elfogadott közös szakmai állásponttal történő rendezését, a felek jogainak, kötelezettségeinek, illetve érdekeinek gyors és hatékony érvényesítését.

Az egyeztető testület 7 természetes

személyből áll. Az egyeztető testületnek határozatlan időre szólóan hivatalból tagja a kamara főtítkára, aki egyben a testület elnöke. Az egyeztető testület további 6 tagját a kamarai tagjai közül a kamara elnöksége választja (e tagok a továbbiakban: választott tagok) 4 év időtartamra azzal, hogy az egyeztető testület választott tagjainak sorában legalább 1 személynek minősített kamarai tag könyvvizsgálónak (könyvvizsgálói törvény 49. §-a) kell lennie.

A pályázóknak a következő feltételeknek kellett eleget tenniük:

- 1 aktív (könyvvizsgálói tevékenységet nem szüneteltető) tagsági jogállás,
- 2 a pályázó megfelelő elméleti ismeretekkel és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezzen a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel és az egyéb szakmai szolgáltatással összefüggő kérdéskörökben,

- 3 a minősített kamarai tag könyvvizsgáló pályázó esetében megfelelő elméleti ismeretekkel és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkezzen a minősítése szerinti kérdéskörökben,

- 4 a pályázó a testületi tagságának keletkezését megelőző 5 éven belül a kamara fegyelmi bizottsága által lefolytatott fegyelmi eljárásban fegyelmi büntetést vagy figyelmeztetést nem kapott,

- 5 a pályázóval szemben a testületi tagságának keletkezését megelőző 6 éven belül a kamara által lefolytatott minőség-ellenőrzéssel összefüggésben nem került sor intézkedés alkalmazására,

- 6 a pályázó a testületi tagságának keletkezésékor a kamarának nem tisztségviselője, a kamara valamely bizottságának, az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Testületnek, a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottságnak nem tagja,

- 7 az egyeztető testület tagjai nem lehetnek egymásnak közeli hozzátartozói [Ptk. 685. § b) pontja] és életjárási viszonyban állók.

Az elbírálásnál előnyt jelentett, ha a pályázó:

- szakmai idegen nyelv ismeretével rendelkezik,
- a Kktv. 49. §-a szerinti minősítéssel rendelkezik.

Az elnökség 61. számú (2008. 06. 20.) határozata alapján az Egyeztető Testület tagjai:

Cieleszky István
Czibulka Ákos
Filep Irén
Kajtár László
Kalmár Pál
dr. Lakatos Pál.

A nyertes pályázóknak Egyeztető Testületi tagságukhoz ezúton gratulálunk.

MKVK

Főtítkári Hivatala

ELNÖKSÉGI HATÁROZATOK (2008. JÚNIUS 19.)

57. számú (2008. 06. 19.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta, és 6 igen és 2 nem szavazattal elfogadta, hogy a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft.-vel kapcsolatos tulajdonosi jogkör gyakorlását a kamara elnöke visszavegye.

DR. LUKÁCS JÁNOS,
az MKVK elnöke

KIBŐVÍTETT ELNÖKSÉGI ÜLÉS HATÁROZATAI (2008. JÚNIUS 10.)

58. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és – 13 igen, 2 tartózkodás és 2 nem szavazattal – jóváhagyta a minőségellenőrzési módszertani kézikönyv elkészült elemeit az elhangzott észrevételekkel.

59. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta, hogy a kötelező felelősségbiztosítás ügyében tovább tárgyaljanak és a későbbiekben egy részletes előterjesztés készüljön.

60. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a kamara 2009. évi pénzügyi és/vagy üzemgazdasági tervezésének irányelveit és az új tervezéstechnikai módszer szerint is kéri kidolgozni a jövő évi kamarai üzemgazdasági szemléletű tervjavaslatot az eddigi pénzügyi tervezési metodika mellett a 2008. II. félévi munkatervben megjelölt elnökségi ülésre a következők figyelembevételével:

- mérlegterv készítése (központ és területi szervezetek egyénienkénti bontásában);
- összköltségeljárásal készített eredménykimutató-terv készítése a központ és a területi szervezetek eddigi pénzügyi terv főbb soraiban meghatározott kamarai feladatellátási funkciók alapján (területi szervezetek esetében 5-6 db kötelező tartalmú feladatfunkcióval, valamint egyéb feladatfunkciókkal);
- a mérleg- és eredménytervnek előző év és tárgyév adatait is kell tartalmaznia.

61. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Egyeztető Testületi tagására benyújtott pályázatok közül a következő hat pályázót választotta meg:

Cieleszky István
Czibulka Ákos
Filep Irén
Kajtar László
Kalmár Pál
dr. Lakatos Pál

62. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta, hogy a leköszönt elnökség tagjainak, a bizottsági

elnököknek, valamint a területi elnököknek a kamaráért (legalább 3 évig) kifejtett munkájuk elismeréseként emlékérmét és díszoklevelet adományoz. Az ünnepélyes átadásra a 2008. évi Országos Könyvvizsgálói Konferencia keretében, Egerben kerül sor. Az emlékérmére és a díszoklevélre a kamara személyként 25 000 Ft+áfa összeget biztosít.

63. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta, hogy a kamarai törvény és a számviteli törvény módosításában mondjanak véleményt a Pénzügyminisztérium felé.

64. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fegyelmi bizottság 31/2008. sorszámú határozata ellen benyújtott fellebbezést, valamint a fegyelmi megbízott indítványát elbírált és az I. fokú fegyelmi határozatot helybenhagyta.

65. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a felvételi bizottság 1029-1/2008. sorszámú határozatát és a határozat ellen benyújtott fellebbezést elbírált és az I. fokon eljáró bizottság határozatát egyhangúlag helybenhagyta.

66. számú (2008. 06. 20.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a felvételi bizottság minősítés iránti kérelmet elutasító 826/2008. sorszámú határozatát és a határozat ellen benyújtott fellebbezést elbírált és az I. fokon eljáró bizottság határozatát egyhangúlag helybenhagyta.

DR. LUKÁCS JÁNOS,
az MKVK elnöke

Könyvviteli szolgáltatás nyújtására szóló igazolás szüneteltető jogállású kamarai tagok számára

KÖZLEMÉNY

■ Az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény 4. §-a (5) bekezdésének c) és d) pontja rendelkezik arról, hogy a vállalkozói igazolvány kiadásához szükséges kérelemhez mellékelni kell – többek között – a képesítéshez kötött tevékenység esetén a jogszabályban előírt képesítés meglétét igazoló okiratot, valamint hatósági engedélyhez kötött tevékenység esetén a jogszabályban előírt más hatóság engedélyét.

A következőkben ismertetjük kamarai tag könyvvizsgálóinkkal fenti tárgyban a Pénzügyminisztérium számviteli főosztályának vezetőjétől kapott írásos tájékoztatót:

„A könyvviteli szolgáltatás végzésére – a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) 151. §-a (1) bekezdésének előírása szerint – olyan okleveles könyvvizsgálói képesítéssel, illetve mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező természetes személy bízható meg, aki szere-

pel a számviteli törvény 151. §-ának (3)–(5) bekezdése szerinti nyilvántartások valamelyikében, és ennek megfelelően a tevékenység ellátására jogosító engedéllyel (igazolvánnyal) rendelkezik.

A számviteli törvény 151. §-ának (3) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy »a kamarai tag könyvvizsgálók (ideértve a tagságukat szüneteltetőket is) nyilvántartását a Magyar Könyvvizsgálói Kamara vezetői« így nem szükséges a Pénzügyminisztériumnál a könyvelők névjegyzékébe is regisztráltatniuk magukat.

A számviteli törvény megkülönbözteti a számviteli szolgáltatáson belül a könyvviteli szolgáltatást és a könyvvizsgálói tevékenységet (150. §), ennél fogva, ha a könyvvizsgáló kamarai tag szüneteltetői könyvvizsgálói tevékenységét, az nem zárja ki, hogy vállalkozóként könyvviteli szolgáltatást végezzen, mivel az ahhoz szükséges jogszabályban meghatározott képesítéssel, valamint a kamara által kiadott tagsági viszonyára vonatkozó igazolással rendelkezik.”

A könyvvizsgáló kérdez, a szakértői bizottság válaszol

A felhívásunkra érkezett olvasói felvetéseket a szakértői bizottság megtárgyalta. A közérdeklődésre számot tartó kérdéseket és válaszokat rendszeresen közöljük. Továbbra is várjuk a szabályzatokkal, számvittel, adózással és könyvvizsgálattal kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat, kérdéseiket a szakertoi@mkvk.hu e-címre.

Tisztelt Konzultációs Szolgálat! A következő szolgáltatás megítélésében kérem az állásfoglalásukat.

Befektetési társaság a tpt (a tőkepiacról szóló 2001. évi 120. törvény) 81. §-ának alapján befektetési szolgáltatási tevékenységet folytat. E tevékenységek kapcsán a megbízókkal (ügyfelekkel) különféle keretszerződéseket köt, és a későbbi, egyedi ügyletek feltételeit ezen keretszerződések szabályozzák.

Az, hogy az ügyfelek adott ügyletre vonatkozó megbízásait a pénzügyi szektor melyik területén, melyik pénzügyi szereplővel köti, azt az éppen aktuális piaci ajánlat határozza meg, hiszen valamennyi ügylet valamennyi pénzügyi szereplővel – bankokkal, pénzintézetekkel, hazai és külföldi tőzsdékkal – megköthető. Ebből kifolyólag a társaság lehetősége és kötelessége, hogy a pénzpiacra fellelhető legjobb ajánlatot megkeresse és teljesítse.

A fentiekből kifolyólag befektetési vállalkozás ügyfelek megbízása alapján számos ügyletet köt a megbízók javára a Budapesti Értéktőzsdén, illetve bankközi piacokon is, valamint minden olyan egyéb magyarországi és külföldi intézményen keresztül, ahol magyarországi befektetési vállalkozás részvétele, megjelenése nem tiltott.

A KELER Zrt. és a Budapesti Értéktőzsdé szabályzata egyértelműen tartalmazza, hogy a megbízók javára és nevében kötött egyes ügyletek kapcsán a KELER Zrt., illetve a Budapesti Értéktőzsdé milyen összegű díjazást számol föl. E díjazásokat általában kontraktusonként határozzák meg a szabályzatok. A KELER Zrt. és a Budapesti Értéktőzsdé a társaság felé ez alapján havonta számlát állít ki, melyben kifejezetten minden egyes ügyfél minden egyes ügyletéhez kapcsolódóan külön megjelenik egy díj, melyet beazonosíthatóan a számla és annak mellélete tartalmaz.

Végignézve a közvetített szolgáltatás törvényi meghatározását, a definíció egyes elemeit tételesen tekintve a következők fennállnak-e és elégségesek-e a „közvetítés” megállapításához?

1. „Az adóalany által saját nevében vásárolt”: a Társaság ezen szolgáltatásokat saját nevében vásárolja meg a KELER Zrt.-től és a Budapesti Értéktőzsdétől is, jogviszonya befektetési vállalkozás és a KELER

Zrt., illetve a Budapesti Értéktőzsdé között jön létre, a szállító a számla alapján a KELER Zrt., illetve a Budapesti Értéktőzsdé, a vevő pedig a befektetési vállalkozás.

2. „3. személlyel (a megrendelővel) írásban kötött szerződés alapján”: a Társaság által megkötött opciós és határidős tőzsdei ügyletekre vonatkozó bizományosi keretszerződés, valamint az értékpapírra vonatkozó keretszerződés egyértelműen tartalmazza a Budapesti Értéktőzsdé és a KELER Zrt. szabályzatára és díjszabására vonatkozó utalást. A keretszerződések tücatnyi pontban térnek ki a Budapesti Értéktőzsdé, illetve a KELER Zrt. eljárására, az ehhez kapcsolódó jogokra és kötelezettségekre, illetve a díjfizetési kötelezettségre.

3. „A szerződésben rögzített módon, részben vagy egészben”: a Társaság kizárólag azokat a díjakat számítja fel (számlázza tovább) a megbízók felé, amelyek az általuk esetileg kötött ügyletekhez kapcsolódnak.

4. „Változatlan formában továbbértékesített (továbbszámálózott)”: a KELER Zrt. és a Budapesti Értéktőzsdé az ügyletek megkötésére vonatkozó szolgáltatásai „egy az egyben” kerülnek továbbértékesítésre a megbízók, ügyfelek részére. A társaság semmilyen formában nem módosít azokon a szolgáltatásokon, amelyeket a KELER Zrt-től illetve a Budapesti Értéktőzsdétől az adott ügyletekhez kapcsolódóan megkap.

5. „A számlából a közvetítés ténye egyértelműen megállapítható”: a kötelező elemeken kívül valamennyi számlán szerepel a megbízás száma, a teljesítés száma, tőzsdénapi, kontraktusszám, amely egyértelműen egyedileg beazonosítja a szállítói számla mellékletében szereplő valamennyi ügyletet, és „a számla közvetített szolgáltatást tartalmaz” megnevezésű előírt kifejezést. Kérdésem: ez a szolgáltatás tekinthető e mind a számviteli törvény, mind a helyi adókról szóló törvény alapján közvetített szolgáltatásnak?

• Egyetértek a könyvvizsgáló kolléga okfejtésével, a szolgáltatás közvetített szolgáltatásnak minősíthető.

Kérdésem az, hogy amennyiben a kiemelten közhasznú egyesület 2008. január 1-jétől áttért a kettős könyvvezetésre az üzleti

év lezárását követően készíthet-e egyszerűsített éves beszámolót, vagy csak a Közhasznú Egyéb Szervezet Egyszerűsített Beszámolóját.

• A 224/2000 (XII. 19.) kormányrendelet szerint a számviteli törvény és e rendelet szerinti beszámolót köteles készíteni. Ebből az következik, hogy a kettős könyvvitelre áttért közhasznú társaság (egyesület) is választhat, hogy milyen beszámolót készít, és így készíthet egyszerűsített éves beszámolót, ha megfelel a számviteli törvény szerinti paramétereknek. A rendelet tehát előírja a választási lehetőségeket. Lásd: 224/2002. kormányrendelet 6. §-ának (4) bekezdésétől leírtakat. Ha valaki egyszerűsített éves beszámolót választott, akkor kénytelen a speciális adatokat tartalmazó beszámoló részeket is elkészíteni, pl.

„(9) Annak a közhasznú egyéb szervezetnek, amely a Tv. szerinti éves, illetve a Tv. szerinti egyszerűsített éves beszámoló készítését választotta, a Tv.-ben előírt beszámoló készítésével egyidejűleg az e rendelet 6. számú mellélete szerinti közhasznú eredménykimutatást is kötelező elkészítenie.”

Tehát a válasz az, hogy igen, készíthet, de vannak egyéb teljesítendő feltételek is.

Kérem szakmai segítségüket a következőkben feltett kérdésekre. Kiemelten közhasznú társaság könyvvizsgálatára kaptunk megbízást. A társaság alapvető feladata szociális elhelyezés, fekvő-járóbeteg-ellátás. A társaság a 2007. évben ezt a feladatát nem látta el, mert a feladat ellátásához sem a személyi, sem a dologi feltételeket nem biztosította. Az elmúlt évben igaz kibérelte a közeli kórház egyik épületszárnyát, de szociális és gyógyító tevékenységet nem végzett. Miért bérelte ki, nem lehet tudni. A kórház – ahonnan az épület egyik szárnyát kibérelte – megbízta az ápolási részleg betegeinek OEP-térítést meghaladó, azt kiegészítő összegeinek beszedésével. Az ápoltak, illetve hozzátartozóik a kórház leíróirodájának számszaki kimunkálása alapján a kht pénztárába befizették a különbözetet.

A készpénzben beszedett különbözettel kapcsolatosan a kht a következő gazdasági eseményeket rögzítette könyveiben: a leíró iroda által megadott ápoltak névsora térítési díját árbevételként számolta el,

pénztárgépen rögzítette, ugyanis a 2007. évben pénztárgépet állított be, hogy milyen megfontolásból, nem tudta.

A készpénz-„bevételekből” kifizette a bérbeadó kórháznak a bérleti díjat, majd a megmaradó összeget befizette a bankszámlára, majd kölcsönadta a bérbeadó kórháznak. Az egész ügylet szerintünk átgondolatlan és szabálytalan. Kérdéseink a következők:

- lehet-e a kht „pénzbeszedő” tevékenységét közhasznúnak minősíteni,
- lehet-e megbízás alapján beszedett díjat árbevételeként elszámolni annak ellenére, hogy anyag, áru, szolgáltatás nem volt,
- elfogadható-e a kiszámlázott bérleti díj a bérbeadó kórház részéről annak hiányában, hogy a bérelt épületben a bérbefizető nemcsak gyógyító, hanem semmiféle tevékenységet nem látott el, a bérbeadó év végén egyéb költséget is átszámlázott – energia, javítás, karbantartás – számítási anyag nélkül, csak összegszerűen; az átszámlázás fizikai teljesítés hiányában történt, elfogadhatatlan.

A kht által végzett „pénzbeszedés”-ből jelentős nagyságrendű eredménye képződött, mert a bérleti díjon és az átszámlázott egyéb költségeken kívül más kiadása nem merült fel. Jelentős nagyságrendű pénzbetéte is keletkezett, amelyet a közeli területi kórháznak kölcsön adott. A kölcsönszerződés – a jogász szerint – kölcsönadott pénzeszköznek számít, 5 éves lejáratú idővel.

Kérem segítségüket és véleményüket, megoldási javaslatukat a leírtakkal kapcsolatosan.

eszközökre is, amelyeket pillanatnyilag nem használunk. A kérdést inkább úgy kellett volna megfogalmazni, hogy a felmerült költségek valóban a vállalkozás érdekében merültek fel? Ebben a pillanatban már az adózással együtt kell kezelni a problémát, és lehet, hogy egy adóhatósági ellenőrzés nem fogja tolerálni a költségelszámolást és adóalap-növelő korrekciót állapít meg. Az átszámlázott bérleti díj mellett megjelenő egyéb költségekre ugyancsak az előzőkhez hasonló a véleményem, de ezt akkor tehetik meg, ha a szerződést is ennek megfelelően kötötték. Azaz a bérleti szerződés ilyen feltételeket állapított meg, egyébként pedig nem a szerződésnek megfelelően történt a számlázás, és adózási szempontból ismét vitatható. A teljesítés hiányát nem vagyok kompetens meghatározni, mert ha ez valóban így van, akkor az már a Btk. hatálya alá tartozik, és nem a számviteli törvény alkalmazása a kérdés.

☉ Kölcsönadott pénzeszközök kérdése számomra semmilyen problémát nem jelent, mindössze arról van szó, hogy a fő tevékenységet és az egyéb tevékenységek eredményét itt is el kell különíteni.

Végeredményként annyit tennék hozzá, hogy a leírtak alapján ez a közhasznú társaság nagy valószínűséggel semmilyen közhasznú tevékenységet nem folytatott, csak egyéb vállalkozási tevékenységből származó bevétele, ráfordítása és eredménye van.

Jogi személyiségű szervezetünk 100 százalékos tulajdonú leányvállalata egy több éve eredményesen működő magyar kft. A Fővárosi Cégbíróóság Cégberegistrációjában egy személy lett megjelölve, mint vezető tisztségviselő, akivel a társaság munkaszerződést kötött.

A vállalkozás vezető tisztségviselőjével (ügyvezető) és néhány munkavállalójával, akiknek szakmai ismerete és gyakorlati tapasztalata széleskörű, így nagyon elősegítik a kft. sikeres működését, végkielégítés kifizetésének lehetőségét tartalmazó munkaszerződés áll fenn. Ezen munkaszerződésekben pontosan meghatározásra került a végkielégítések mértéke, számítási módja, a kifizetés feltételeire pedig a Munka törvénykönyve szerinti általános szabályok vonatkoznak.

A szóban forgó kft. saját tőkéje mintegy 100 millió forint, azonban a végkielégítések összege és annak járulékai lényegében eléri a saját tőke nagyságát, a számítás módjából és a várható saját tőke alakulásából következően pedig a jövőben biztosan meghaladják a saját tőke összegét.

Kell-e, indokolt-e a társaságnak céltartalékot képezni a számviteli törvény 41. §-a alapján akkor, ha a mérlegkészítés

időpontjában egyébként nem merült fel olyan információ, amely alapján a következő évben végkielégítés kifizetésére kényszerülne a társaság? Amennyiben a céltartalékképzés indokolt, illetve „kell”, akkor a törvényben megfogalmazott „szükséges mérték” kialakítására vonatkozóan milyen elveket érdemes követni a példában bemutatott helyzetben.

• Az IAS 37 szerint a céltartalékok olyan meglévő kötelezettségek, amelyek időbeli ütemezése vagy összege bizonytalan, de a kötelezettség összegére megbízható becslés adható. A kötelezettség már a fordulónapon léteznie kell, a bizonytalanság viszont abban áll, hogy a kötelezettség összegének nagysága és vagy időbeli ütemezése nem állapítható meg pontosan. A fordulónapon tehát a kötelezettség fenn kell állnia, és ez akkor valósul meg, ha a vállalkozás jövőbeni cselekményei már nem befolyásolhatják a következményeket.

Megállapíthatjuk, hogy a megkötött, végkielégítésre vonatkozó szerződések alapján a kötelezettség fennáll, de nem lehet tudni, hogy mikor válik kötelezettséggé, és mikor jár gazdasági hasznok kiáramlásával, és azt sem lehet tudni, hogy egyáltalán bekövetkezik-e. A nemzetközi standard alapján a végkielégítésre akkor kell céltartalékot képezni, ha a fordulónap előtt már világossá válik a bekövetkezés ténye, azaz például megszüntetik az ügyvezető munkaviszonyát a következő évben vagy években. Például tájékoztatják, hogy a következő 2 évben kívánják már csak foglalkoztatni. Ilyen esetben céltartalékképzés következik be. Ennek hiányában viszont csak függő kötelezettség van, amelyet nem szerepeltethetnek a mérlegben, ebből következően az információk bemutatására a kiegészítő megjegyzésekben van lehetőség. A nemzetközi standard alapján tehát nem látom reális esélyét a céltartalékképzésnek, csak a függő kötelezettségnek, amivel viszont csak információt lehet közölni.

Nézzük a hazai szabályokat

A számviteli törvény 41. §-ának (1) bekezdése a következőket mondja:

„41. § (1) Az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni – a szükséges mértékben – azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre [ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a korengedményes nyugdíj, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget], amelyek a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.”

A számviteli törvény is hivatkozik a mérlegfordulónapi információk valószínűségére,

☉ Ha a közhasznúságra vonatkozó minősítés szociális elhelyezés, fekvő-járóbeteg-ellátásra kapta, akkor a bevétele nem a fő tevékenységből származik, hanem valamilyen másik tevékenységből, ami nem zárja ki a nettó árbevételeként történő elszámolást. A közhasznú társaságnak el kell különítenie véleményem szerint a közhasznú tevékenységével összefüggő eredményeit az egyéb tevékenységekből származó eredménytől. (Lásd 224/2000. kormányrendelet az egyéb szervezetek beszámoltatásáról.) Nem tudom, hogy a bevétel milyen alapon illeti meg a társaságot, de én sem nagyon tudnám máshová rakni, ha csak nem meríti ki a közvetített szolgáltatás fogalmát, de akkor olyan szerződést kellett volna kötni, ami az elszámolhatóságot alátámasztja. Ez a kérdésből nem derül ki.

☉ Bérleti díj elfogadható-e költségként? Szerintem igen, ha érvényes szerződése van, akkor kénytelen megfizetni a bérleti díjat akkor is, ha nem használta fel magát az ingatlant. Számviteli szempontból tehát egy külső nem kérdőjelezheti meg a költségelszámolást. Például gyakran számolunk el átmenetileg amortizációt olyan

ahol alkalmazható az a szabály, hogy „inkább valószínű, mint nem” a bekövetkezés ténye. A ténynek tehát megbízhatóan fenn kell állni ahhoz, hogy a céltartalékképzés bekövetkezessen a magyar szabályok szerint is. Ebben én nem látok érdemi különbséget az IAS szerinti megítéléshez képest. Azaz, ha csak annyit tudunk a fordulónapra vonatkozóan, hogy a jövőben lehet majd ilyen végkielégítés, akkor véleményem szerint nem lehet céltartalékot képezni a magyar szabályok szerint sem. Nem látom akadályát azonban annak, hogy a beszámolóban a beszámolót olvasók számára készüljön egy olyan számítás, amely bemutatja a jövő-

beni bekövetkezéskor vélhető nagyságrendet, amelyet évente aktualizálni lehet. Nincsenek meghatározott módszerek a becslés elvégzésére, viszont a szerződésből a nagyságrend jól levezethető és a tájékoztatáshoz bőven elegendő információt mutat.

A céltartalékokkal kapcsolatos nevesített szabályok a törvényben még egyetlen dolgot említenek érdemben, ez pedig arról szól, hogy ezt a céltartalékot akkor is el kell számolni, ha a mérlegforduló-nap és a mérlegkészítés napja között vált ismertté a bekövetkezés ténye. *Lásd 15. § (8) bekezdés.*

A felvetett problémára jelenleg tehát a

céltartalékképzés – az ismert információk birtokában – nem jelent helyes megoldást, véleményem szerint. Azt azonban nem zárja ki a törvény, hogy erre más módon biztosítson fedezetet a vállalkozás, amikor viszont el lehet majd tekinteni a céltartalékképzéstől, ha maga a tény bekövetkezik. Például a jegyzett tőke minimális emelése, a fedezet pedig a tőketartalékba megy célzottan. Ez ugyanis felhasználható a bekövetkező jövőbeni veszteség fedezetére.

Azt gondolom, hogy ez az információ egy mérleg alatti tétel, olyan függő kötelezettség, amely vagy bekövetkezik, vagy nem a jövőben, ezért nem mérlegképes.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

módszertani segédlet (munkaprogram) kidolgozására

Pénz- és tőkepiaci szereplők könyvvizsgálata

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Pénz- és Tőkepiaci Tagozata pályázatot ír ki a pénz- és tőkepiaci ügyfelek könyvvizsgálói munkáját megkönnyítő módszertani segédlet (munkaprogram) kidolgozására.

A munkaprogram célja: a 2008. június 30-án hatályos magyar nemzeti könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő könyvvizsgálati dokumentációs követelmények elősegítése, úgy, hogy figyelembe veszi a pénz- és tőkepiaci intézmények specialitásait.

A munkaprogram formája: Microsoft Excel és/vagy Word formátumú, elektronikusan terjeszthető formátum, minimum 60–80, maximum 100–120 oldal terjedelemben, fejezetenként lefedve a könyvvizsgálati munkaszakaszokat (esetenként minta dokumentációt kínálva):

- 1 A megbízás elfogadása
- 2 Tervezés
- 3 Könyvvizsgálati bizonyítékok összegyűjtése
- 4 Áttekintés
- 5 Jelentéskészítés

Pályázati feltételek (magánszemély pályázata esetén a magánszemélyre, cég pályázása esetén a cégre, illetve a munkát irányító magánszemélyre vonatkozik):

- aktív kamarai tagság és minősített (pénzügyi intézményi, befektetési vagy biztosítói) könyvvizsgálói státusz,
- legalább 3 pénz- és tőkepiaci szereplő könyvvizsgálata az előző két (2006, 2007) évben,
- „megfelelt” minősítés a legutóbbi teljes körű kamarai minőség-ellenőrzésen.

A pályázat keretében benyújtandó információk, dokumentációk (bírálati szempont: %):

- pályázó alapadatai (név, cím, kamarai tagszám, telefon, e-mail),

- a pályázónál a munkáért felelős személy (név, cím, kamarai tagszám, telefon, e-mail),
- nyilatkozata a pályázati feltételek elfogadásáról,
- a pénz és tőkepiaci referencia-ügyfelek bemutatása (20%),
- rövid, maximum három oldalas leírás a pályázat megvalósítási koncepciójáról (40%),
- vállalási ár, áfa nélkül (40%).

A pályázatokat az MKVK Pénz- és Tőkepiaci Tagozatához kell benyújtani postai úton vagy elektronikusan.

A borítékra kérjük feltüntetni: PTT Munkaprogram pályázat.

Cím: 1373 Bp. 5., Pf. 587.

E-mailcím: ptt@mkvk.hu

Határidők

- A pályázat beérkezési határideje: 2008. július 31. csütörtök, 12 óra
- A pályázat elbírálási határideje: 2008. augusztus 18. hétfő
- A pályázatokat a pénz- és tőkepiaci tagozat elnöksége bírálja el és értesíti a résztvevőket az eredményről
- A munkaprogram első tervezetének kidolgozási határideje: 2008. szeptember 29. hétfő
- A munkaprogram első tervezetének véleményezési határideje: 2008. október 27. hétfő
- A munkaprogram tervezetét első körben a pénz- és tőkepiaci tagozat elnöksége, második körben a szakértői bizottság és a minőség-ellenőrzési bizottság bírálja el
- A munkaprogram végleges verziójának elkészítése: 2008. november 17. hétfő

A tagozat fenntartja a jogot, hogy pályázati felhívást eredménytelennek nyilvánítsa. A pályázók az esetleges kérdéseiket a ptt@mkvk.hu címen tehetik fel.

AGÓCS GÁBOR,
az MKVK PTT elnöke

Minőség-ellenőrzés – vitatható kör?

A Számvitel, Adó, Könyvvizsgálat sorozatban mutatja be a kamara szakmai bizottságainak munkáját. A folyóirat júniusi számában jelent meg a minőség-ellenőrzési bizottság elnöke által jegyzett cikk, Bemutatkozik a minőség-ellenőrzési bizottság címmel. Az ehhez a cikkhez érkezett olvasói levél vitatta többek között a gyakorított minőség-ellenőrzés alá vont kör nagyságát. Erre reagált a bizottság elnöke.

1 Kollégánk figyelmét és a minőség-ellenőrzési bizottság (és nem saját személyem) terveit bemutató cikkéhez fűzött észrevételeit köszönöm.

Nincs közöttünk véleménykülönbség abban, hogy a szakma megítélése, presztízse, jövője a munka minőségén alapul. Nem véletlenül kap a könyvvizsgálat minőség-ellenőrzése kiemelt hangsúlyt az európai jogalkotásban és természetesen a mi kamaránk munkájában is. Az általam ismertettek – a cikkben is említett döntésre váró és a rendszer ésszerűsítését célzó javaslatokkal együtt – a bizottság véleményét tükrözik, ebbe az irányba szeretnénk haladni, de a véleményünket a kamara elnökségnek természetesen jogában áll felülbírálni.

2 A minőség-ellenőrzés gyakorisága elválaszthatatlan a hazai piacszerkezet sajátosságaitól, a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatra kötelezett gazdálkodók összetételétől. A magyar szabályozás jelenleg csak a tőzsdei társaságokat minősíti a közérdeklődésre számot tartó vállalkozások közé. Az Európai Bizottság könyvvizsgálati irányelve a közérdeklődésre számot tartó vállalkozások minimum-követelményeként

- a szabályozott piacon értékpapírjaikkal kereskedő vállalkozásokat (egyszerűbben fogalmazva a tőzsdei társaságokat) határozta meg, továbbá
- a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [16] 1. cikkének 1. pontjában meghatározott hitelintézeteket, valamint
- a 91/674/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében vett biztosítótársaságokat.

A tagállamok más joganyagokat is közérdeklődésre számot tartó jogalanyok nyilváníthatnak, például olyan joganyagokat, amelyek a közérdek szempontjából jelentősek tevékenységük természetükről vagy alkalmazottaik száma miatt. Tekintettel a tőzsdei társaságok korlátozott számára és a pénz- és tőkepiaci szereplők meghatározó súlyára a magyar gazdaságban, valamint az önkormányzatoknál folytatott könyvvizsgálat kiemelt fontosságára, úgy ítéljük meg, hogy a kamara korábbi gyakorlatának folytatása, miszerint a minőség-ellenőrzés gyakorisága szempontjából a „speciálisnak” nevezett kör (a

fentiekén kívül ide tartoznak a pénzügyi vállalkozások, pénztárak, befektetési alapok, befektetési vállalkozások is) könyvvizsgálatai is a közérdeklődésre számot tartó társaságokkal azonos elbírálás alá esnek.

3 Nem csupán az a célunk, hogy az EU által előírt minimális követelményeknek jól-rosszul megfeleljünk. Azt szeretnénk, ha a hazai könyvvizsgálatok színvonala emelkedne, különösen azokon a területeken, ahol a közbizalom elnyerése rendkívül fontos. Az ellenőrzéssel szeretnénk a könyvvizsgáló kollégákkal való párbeszédet is erősíteni, és elősegíteni a könyvvizsgálói gyakorlat országosan egységes értelmezését.

4 Ami a minőség-ellenőrzés költségoldalát illeti, szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a hivatkozott könyvvizsgálati irányelv nem véletlenül írja elő azt, hogy a rendszer finanszírozásának függetlennek kell lennie a szakmai befolyástól. Ez azt is jelenti, hogy a fiskális szempontok nem szabhatnak gátat a szükséges és indokolt gyakoriságú ellenőrzésnek.

PUSKÁS ISTVÁN,

a minőség-ellenőrzési bizottság elnöke

XVI. Országos Könyvvizsgálói Konferencia

Minőségi könyvvizsgálat fokozott felelősséggel

2008. szeptember 4–5. Hotel Eger – Park, Eger

2008. szeptember 3. szerda („0.”nap)

Szállás elfoglalása, regisztráció du. 15.00 órától

19.00 Borkóstolós vacsora

2008. szeptember 4. csütörtök

8.00–10.00 Regisztráció

10.00–12.00 Plenáris ülés

DR. LUKÁCS JÁNOS, a Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnökének nyitó beszéde

HABIS LÁSZLÓ, Eger megyei jogú város polgármesterének köszöntője

SIMOR ANDRÁS, a Magyar Nemzeti Bank elnökének előadása

Dr. Bartók Nagy András életműdíj átadása

12.00–13.30 Ebéd

13.30–15.00 Plenáris ülés

MÉSZÁROS LÁSZLÓ, a Pénzügyminisztérium főosztályvezetőjének előadása

MIKLÓS LÁSZLÓ, a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság elnökének előadása

15.30–17.30 Szekcióülések

19.30 Állófogadás

2008. szeptember 5. péntek

9.00–10.30 Szekcióülések

11.00–12.00 Pódiumviták

12.00–13.30 Ebéd

13.30–15.00 Plenáris ülés

Szekcióelnökök beszámolója

Elnöki zárszó

XVI. ORSZÁGOS KÖNYVVIZSGÁLÓI KONFERENCIA – JELENTKEZÉSI LAP

2008. szeptember 4–5. Hotel Eger – Park, Eger

MINŐSÉGI KÖNYVVIZSGÁLAT FOKOZOTT FELELŐSSÉGGEL

Jelentkezési határidő: 2008. július 15.

Cím: Magyar Könyvvizsgálói Kamara 1373, Budapest 5., Pf.: 587 • Fax: 06-1-473-4510 • Tel: 06-1-473-4540 • E-mail: oktatas@mkvk.hu

A konferencia programjáról a honlapon lehet tájékozódni.

(Kérjük nyomtatott nagybetűkkel kitölteni)

Név: Résztevő Kísérő
(A kísérő személy a konferencia szakmai programjaiban nem vesz részt. Kérjük, hogy a kísérő részére külön jelentkezési lapot szíveskedjenek kitölteni.)

Kamarai tagszám: Levelezési cím:

Helyi szervezet: Telefonszám: Fax:

E-mail:
(Felhívjuk figyelmét, hogy a jelentkezés visszaigazolása elektronikusan történik, ezért kérjük e-mail cím megadását.)

Számlázási név:

Számlázási cím:

Szállás (Az igényelt szolgáltatás x-szel jelölendő)

- Hotel Eger – Park Hotel Flóra Hotel Korona
- 1 éjszakára (2008. szeptember 4.) 1 ágyas szoba
- 2 éjszakára (2008. szeptember 3–4.) 2 ágyas szoba megosztva:.....
(résztevő neve)
- Nem kérek szállást

Borkóstolás vacsora (2008. szeptember 3.)

- Igénylem **8000,- Ft/fő** (az ár az áfát tartalmazza)
- Nem igénylem

Állófogadás (2008. szeptember 4.)

- Igénylem **9600,- Ft/fő** (az ár az áfát tartalmazza)
- Nem igénylem

Résztevő részvételi díja

(A részvételi díjak tartalmazzák a szakmai programok, a konferenciáról megjelenő kiadvány, az ebéd és a kávészünetek költségeit. **A borkóstolás vacsora (2008. szeptember 3.) és az állófogadás (2008. szeptember 4.) költségeit az alábbi árak nem tartalmazzák.**)

1 éjszaka 1 ágyas szobában	54 840,- Ft/fő (az ár az áfát tartalmazza)
1 éjszaka 2 ágyas szobában	49 990,- Ft/fő (az ár az áfát tartalmazza)
2 éjszaka 1 ágyas szobában	68 680,- Ft/fő (az ár az áfát tartalmazza)
2 éjszaka 2 ágyas szobában	58 980,- Ft/fő (az ár az áfát tartalmazza)

Kísérő személy részvételi díja

(A részvételi díjak tartalmazzák az ebéd költségeit. **A borkóstolás vacsora (2008. szeptember 3.) és az állófogadás (2008. szeptember 4.) költségeit az alábbi árak nem tartalmazzák.**)

1 éjszaka 2 ágyas szobában	17 990,- Ft/fő (az ár az áfát tartalmazza)
2 éjszaka 2 ágyas szobában	26 980,- Ft/fő (az ár az áfát tartalmazza)

Részvételi díj szállás nélkül

A részvételi díjak tartalmazzák a szakmai programok, a konferenciáról megjelenő kiadvány, az ebéd és a kávészünetek költségeit, **kivéve a borkóstolás vacsorát (2008. szeptember 3.) és az állófogadást (2008. szeptember 4.).**

Részvételi díj szállás nélkül 2 nap/fő	41 000,- Ft/fő (az ár az áfát tartalmazza)

Felhívjuk a kollégák szíves figyelmét arra, hogy a Hotel Eger – Park férőhelyeinek száma korlátozott, ennek következtében az elhelyezés a szállodákban a **jelentkezés sorrendjében** történik. **Lemondási feltételek:** 2008. augusztus 15-ig történő írásos lemondás esetén a befizetett díj 50%-át térítjük vissza. Ezen időpont után érkező vagy elmulasztott lemondás esetén a befizetett díjat nem áll módunkban visszatéríteni.

Kelt:

aláírás